

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje, združenje za izobraževanje in družbeno vključenost

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Poljanska cesta 6, 1000 Ljubljana

Tel: 01 433 20 90

E-pošta: univerza3@siol.net, spletna stran: www.utzo.si

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Vabljeni k vpisu v izobraževalne programe Univerze za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Vpis v študijsko leto 2017/2018 bo potekal do 28. septembra oziroma do zapolnitve prostih mest v študijskih skupinah.

Vpišete se osebno na sedežu Univerze za tretje življenjsko obdobje (UTŽO), Poljanska cesta 6, vsako delovno dopoldne med 9.00 in 12.00 uro, izjemoma tudi popoldne do 16.00 ure. Vpis po spletu zaradi narave delovanja UTŽO ni mogoč.

Študijsko leto se začne v tednu od ponedeljka, 2. oktobra dalje in traja do konca meseca maja 2018. Izobraževalna srečanja študijske skupine potekajo enkrat na teden po dve ali tri pedagoške ure skupaj.

V nadaljevanju predstavljamo izbrane izobraževalne programe in vas vabimo k vpisu. V predstavitvi niso navedeni vsi izobraževalni programi UTŽO Ljubljana (le-teh je skupno preko 50). Več informacij o posameznih programih prejmete osebno na sedežu UTŽO na Poljanski cesti 6 v dopoldanskem času.

Spoznavanje glasbene umetnosti

Mentor: asist. Peter Grum

Urnik: sreda, 14.30 do 16.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 13

V programu poglobljamo poznavanje in razumevanje klasične glasbe, spoznavamo razvoj glasbenih oblik in zvrsti ter značilnosti posameznih glasbenih obdobj in skladateljskih opusov, razvijamo zmožnosti analitičnega poslušanja glasbe, predvsem pa doživljamo veselje in izpolnitev (čutno, čustveno, kognitivno, duhovno) ob poslušanju mojstrovin klasične glasbe. V letošnjem študijskem letu se bomo posvetili glasbeni umetnosti renesanse (15. in 16. stol.): nastanek renesančnega glasbenega jezika, okolje in značilnosti renesančne glasbe, burgundska šola, generacije franko-flamskih skladateljev, oblike duhovne in posvetne vokalne glasbe, rimska šola, beneška šola, nacionalne posebnosti, skladatelji in njihovi opusi (Dufay, Binchois, Ockeghem, Desprez, La Rue, Lasso, Palestrina, Victoria, Gallus, Willaert, Gabrieli, Monteverdi, Gesualdo ... , francoski, angleški in nemški skladatelji), instrumentalna glasba. Spoznavali bomo portrete in opuse posameznih skladateljev, uglasbitve značilnih besedil in vsebin skozi stoletja (npr. Te Deum, pomlad, Orfej ...), pregled razvoja glasbil in z njimi povezanega repertoarja ter pridobili podrobnejši vpogled v posamezna značilna glasbena dela kasnejših obdobj (izbrana opera, oratorij, balet, simfonija, koncert ...).

Slovenski impresionizem

Mentorica: doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urnik: ponedeljek, 8.45 do 10.15, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 13
in torek, 13.30 do 15.00, Poljanska 6, dvorana

V letošnjem študijskem letu bomo spoznavali slovenski impresionizem kot začetek slovenske moderne umetnosti. Vsebine: Francoski impresionizem (krajina) in nemški impresionizem (figuralika). Rihard Jakopič, Matija Jama, Ivan Grohar, Matej Sternen ter drugi sopotniki in sopotnice. Slikanje na prostem, kmečka in meščanska motivika, vloga fotografije, slikarska tehnika. Umetnostni sistem - razstave impresionistov, likovna kritika, negativna in pozitivna recepcija njihove umetnosti. Slovenski impresionizem in oblikovanje slovenske nacionalne identitete.

Renesansa na Slovenskem

Mentorica: doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urnik: sreda, 10.00 do 10.45 in sreda, 11.00 do 11.45 (ter drugi termini), MOL, Tabor, Rozmanova 12

Slovenija se ponaša z bogato slikarsko, kiparsko, arhitekturno in drugo umetnostno dediščino, zato smo v okviru umetnostne zgodovine razvili poseben program, ki ga namenjamo spoznavanju in razumevanju umetnosti na Slovenskem ter razvijanju pozitivnega odnosa do naše umetnostne dediščine. Letos bomo poglobljeno obravnavali renesanso na Slovenskem: Humanistični dvor Krištofa Ravbarja s kiparjem Ožbaltom Kittlom, arhitektura v obdobju renesanse (turški vpadi - gradovi, mestne palače, cerkve), vloga in pomen Primoža Trubarja, protestantizem in slikarstvo z zametki protestantskih vsebin (npr. Lutrovska klet), italijanska renesansa v Istri. Teoretično spoznavanje umetnosti povezujemo s študijskimi ogledi v Narodnem muzeju Slovenije in Narodni galeriji ter z ekskurzijo po Sloveniji.

Umetnostna zgodovina: rojstvo baroka in avantgardna gibanja

Mentor: Matic Šavli

Urn timer: ponedeljek, 16.15 do 17.45, Poljanska 6, dvorana

Študijsko leto bomo začeli s preučevanjem rimskega baroka, ki mu bo sledil vpogled v francosko umetnost v obdobju absolutističnih vladarjev in revolucije leta 1789. Obravnavali bomo vlogo umetnika v družbi, ki je bila deležna monumentalnih sprememb s prihodom mehanizirane industrije in porastom prebivalstva. V 19. stoletju tako umetnost izgubi svojo tradicionalno vlogo v družbi, umetnostne akademije počasi izgubijo svoj primat s pojavom novih umetniških gibanj (impresionizem, simbolizem ...).

Poleg obravnave klasičnega pregleda zgodovine umetnosti bomo našo pozornost namenili tudi nekaterim avantgardnim gibanjem 20. stoletja, zgodovini ruske umetnosti in aktualnemu dogajanju v svetu umetnosti. Izobraževalna srečanja v predavalnici bomo dopolnili z obiski razstav in zaokrožili z zaključnim študijskim izletom.

Likovna umetnost 19. stoletja v evropskem prostoru

Mentorica: mag. Ana Kocjančič

Urn timer: torek, 14.30 do 16.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

Na izobraževalnih srečanjih bomo spoznavali evropsko likovno umetnost 19. stoletja. Poglobili se bomo v stile neoklasicizma, realizma, romantike, impresionizma, simbolizma in postimpresionizma. Obravnavali bomo posamezne avtorje kot so Delacroix, Ingres, Constable, Turner, Manet, Monet, Morau, Munch Posvetili se bomo slovenski likovni umetnosti od renesanse do 20. stoletja. Ker gre za obsežno obdobje, bomo program nadaljevali tudi naslednje študijsko leto. Izobraževalne dejavnosti bomo povezali s študijskimi obiski aktualnih razstav v galerijah doma in na tujem ter študijskimi izleti po Sloveniji in v tujino.

Umetnostna dediščina Balkana

Mentorica: Doc. dr. Rajka Bračun Sova

Urn timer: petek, 10.00 do 11.30, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Balkan združuje bogato umetnostno dediščino na stičišču pravoslavnega, katoliškega in islamskega sveta. V letošnjem študijskem letu bomo spoznavali bizantinske freske in ikone v Makedoniji (Ohrid, Nerezi, Kurbinovo, Staro Nagoričino), srednjeveško umetnost v celinski in primorski Srbiji ter Bolgariji (samostanska arhitektura in poslikave), ločitev vzhodne in zahodne Cerkve - ikonografija krščanskega Vzhoda in ikonografija krščanskega Zahoda, romaniko in gotiko na Hrvaškem (Zadar, Šibenik, Trogir, Split, Dubrovnik, Hvar, Korčula), začetke renesanse v Dalmaciji z Jurajem Dalmatincem, vlogo in naloge drugih domačih mojstrov in v Dalmaciji delujočih italijanskih mojstrov - arhitektov, kiparjev, slikarjev.

Nizozemska umetnost. Uvod v barok

Mentorica: Lea Rigler

Urnik: ponedeljek, 10.45 do 12.15, Poljanska 6, predavalnica 4

V programu obravnavamo zgodovino likovne umetnosti na Nizozemskem. Uvodoma bomo obravnavali slikarstvo v 17. stoletju, v tim. zlati dobi nizozemskega slikarstva. V nadaljevanju bomo naredili uvod v nizozemsko baročno umetnost - poglobili se bomo v družbene, politične, ekonomske in verske razmere 17. in 18. stoletja (vsakdanje in versko življenje, večji dosežki na področju znanosti, odkritij ipd.) ter vanj umestili pregled baročne umetnosti.

Simbolika v likovni umetnosti

Mentorica: Ana Krevelj

Urnik: torek, 10.45 do 12.15, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

V programu se osredotočamo na bogato simboliko živali in rastlin ter posameznih predmetov skozi zgodovino umetnosti od pradavnine do danes. Tako spoznavamo raznolike motive v likovni umetnosti od njihovega nastanka, faz vizualne preobrazbe in sprememb pomenov vse do pojavljanja in razumevanja v današnjem času. Preučevali bomo tudi manj znane motive v likovni umetnosti, s katerimi se srečujemo v naši okolici (v cerkvi, mestu), v galeriji (ogled umetniških del) ali v življenju (knjige, televizija, internet). Snov bomo razširili z mitološkimi vsebinami (prepoznavanje motivov skozi zgodovino ter njihova transformacija – npr. antični bogovi v antiki, renesansi in klasicizmu, egipčanska mitologija, orientalske vsebine v zahodnoevropski umetnosti ...).

Ikonografija

Mentor: Miloš Mahorčič

Urnik: četrtek, 11.30 do 12.15, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Poudarek prvega dela programa spoznavanja ikonografije bo na motivih, vezanih na Marijo in svetnike. V drugi polovici študijskega leta pa bomo začeli obravnavati motive iz antične mitologije, svetovne literature (Homer, Dante, Ariosto ...) in zgodovine. Obravnavali bomo predvsem motive, ki jih študenti lahko vidijo v muzejih, galerijah in cerkvah v svoji okolici. Udeleženci programa se usposobijo za prepoznavanje in razumevanje ikonografskih motivov in vsebine likovnih del, ki jih srečujejo na samostojnih obiskih kulturnozgodovinskih spomenikov.

Umetnostna zgodovina – drugi programi

Različni programi, različni mentorji, različni termini

Zgodovina Slovencev: srednji vek

Mentor: Dr. Boštjan Plut

Urn timer: torek, 10.45 do 12.15, Poljanska 6, dvorana

Večletni program obravnava zgoščen tok zgodovine od najstarejših obdobij do današnjega časa v slovenskem prostoru. To študijsko leto bomo obravnavali prihod Slovanov in krščanstva na današnje slovensko ozemlje, postopno uvajanje fevdalizma, vzpon in padec Karantanije, obdobje Karla Velikega, Sveto nemško cesarstvo, prihod Habsburžanov in Benečanov. Pozornost bomo posvetili glavnim virom in dokumentov za zgodnjesrednjeveško zgodovino (Konverzija, Rižanski placit, Brižinski spomeniki) ter kasneje tudi virom drugih avtorjev, mestnim statutom ipd. Poleg politične zgodovine bomo obravnavali teme kot so vsakdanje življenje, vera, materialna kultura, ustno izročilo ... Spoznavali bomo življenje vseh slojev in stanov, ne zgolj najbogatejših in najmočnejših. Dogajanje v naših krajih povezujemo s širšim dogajanjem, da bi bolje razumeli umeščenost našega prostora v evropski prostor. Pri spoznavanju zgodovine slovenskega prostora upoštevamo najnovejša naravoslovno-humanistična spoznanja, ki pomembno dopolnjujejo naše znanje o preteklosti (genetika, vpliv klime itd.).

Zgodovina in civilizacije Bližnjega vzhoda

Mentor: Dr. Boštjan Plut

Urn timer: sredo, 16.20 do 17.50, Poljanska 6, dvorana

V programu bomo obravnavali Bližnji vzhod v obdobju Rima in Perzije ter njuno hitro in nepričakovano izgubo vpliva na Bližnjem vzhodu zaradi vzpona islama. Letošnja osrednja tema programa bo politični vzpon islama in preučevanje njegovih učinkov na kulturo in znanost. Iskali bomo vzroke za uspehe in za razcepe islama (šiiti, suniti) ter spoznavali korenine današnjega Bližnjega vzhoda.

Svetovna zgodovina: Zaton osmanskega imperija. Evropski srednji vek

Mentorica: Ana Jevševar

Urn timer: četrtek, 10.30 do 12.00, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

V prvem delu programa bomo nadaljevali bomo s pregledom zgodovine osmanskega imperija. Obravnavali bomo: zaton osmanskega cesarstva, veliki janičarski upori, obdobje vladavine žensk - haremska politika, poraz pred Dunajem leta 1683 in njegove posledice. Obdobje tulipanov. Reforme vojske. Prva ustava leta 1876. Berlinski kongres. Osmanska država bankrotira, panturkizem, propad osmanskega sultanata in začetek nove Turčije. Drugi del programa bomo namenili spoznavanju evropske srednjeveške zgodovine: Razpad rimskega imperija. Kaj je Evropa in kdaj je država ali narod evropski? Samostani in njihov izjemen prispevek. Italijanske samostojne mestne države. Zgodovina evropskega prava. Center Evrope se pomakne iz Sredozemlja na severozahod Evrope. Prve univerze. Kaj je bolj evropsko - trgovina ali izobraževanje? Suženjstvo - značilnosti, razvoj. Povezovanje in ločevanje Cerkve in države. Narod, nacija, država.

Zgodovina in kultura Japonske

Mentorica: Ana Zupančič

Urnik: ponedeljek, 11.15 do 12.45, CDI Univerzum, Grošljeva 4, predavalnica 4

Po posameznih obdobjih bomo spoznavali pripadajoče umetniške stile in dela, posamezne religije, običaje in družbeno dinamiko časa. Obravnavali bomo japonska zgodovinska obdobja, od prazgodovinskega obdobja Jomon do današnjega obdobja Heisei, razvoj japonskega jezika in pisave, japonsko literaturo od prve pesniške zbirke Man'yōshū do Harukija Murakamija, japonske rituale, ljudske običaje, praznovanja, festivale, japonsko religijo. Posebej se bomo posvetili japonski umetnosti (kaligrafija, lesorezi, ukyō-e, kinkaku, keramika, origami, antično lončarstvo, japonski vrtovi, bonsai, tradicionalna japonska glasba in glasbila, tradicionalno gledališče - nou, kyogen, kabuki ipd.), japonski arhitekturi in tudi sodobni kulturi (anime, manga, japonski kulturni filmi ...).

Kitajska nekoč in danes

Mentorica: Saša Chen

Urnik: ponedeljek, 9.00 do 10.30, Poljanska 6, predavalnica 4

V programu spoznavamo kitajsko zgodovino, kitajsko družbo in njeno kulturo, tradicionalni in sodobni načina življenja Kitajcev. Spoznavamo kitajske prestolnice nekoč in danes, slavne ženske like na Kitajskem, kitajsko arhitekturo, značilnosti kitajske kuhinje, kitajsko ljudsko umetnost, kaligrafijo in slikarstvo. Program prepletamo z ogledi delavnic in razstav na Konfucijevem inštitutu v Ljubljani, z ogledi in analizo kitajskih filmov, dokumentarnih filmov o Kitajski in obisk kitajskih likovnih razstav, kitajskih restavracij ipd.

Zgodovina (slovenska, evropska, svetovna) – drugi programi

Različni programi, različni mentorji, različni termini

Tradicionalna ljudstva sveta

Mentor: dr. Boštjan Plut

Urnik: četrtek, 12.30 do 14.00, Poljanska 6, dvorana

Letos bomo pozornost posvetili ljudstvom osrednje in južne Azije ter Daljnemu vzhodu. Podali se bomo tudi na brezkončni Pacifik in si ogledali življenje Polinezijcev. Poglobili se bomo v posebnosti njihove bivalne kulture, prehranjevalnih navad, različnih običajev in spoznavali tudi široka duhovna obzorja obravnavanih ljudstev. Ozrli se bomo v sfero njihovega umetniškega ustvarjanja (jamske poslikave, ritualne maske, oblačila ipd.), izražanja skozi ples in glasbo ter odstirali različne oblike verskih vzorcev (animizem, totemizem, politeizem itd.). Da bi bolje razumeli način življenja ljudstev, bomo spoznali njihovo zgodovino in okolje, v katerem živijo. Oboje je ključno za razumevanje njihovih današnjih tradicij in običajev. Ogledali si bomo tudi kratke dokumentarne filme, ki nam pričarajo barve, zvoke in obraze ljudi, ki živijo na nekoliko drugačen način.

Svetovne religije in verstva

Mentor: dr. Boštjan Plut

Urnik: ponedeljek, 8.45 do 10.15, MOL, Tabor, Rozmanova 12

Namen programa je spoznati pretekla in sodobna verstva in religije, obstoječe vire za posamične religije, pomembne snovalce posamične religije, poglede na stvarjenje sveta. Poglobili se bomo v verske vsebine in prakse (obredi in rituali), ikonografijo in pogled na onostranstvo. V tem študijskem letu se bomo posvetili velikim verskim tradicijam, predvsem monoteističnim. Tako bomo spremljali idejo enega boga od reform Ehnatona do današnjih dni. Obravnavali bomo zgodovino judovstva, krščanstva in islama; torej tistih religij, katerih pripadniki predstavljajo večino današnjih vernikov. Obenem pa bomo spoznavali tudi razvoj budizma, hinduizma in daoizma kot tudi šintoizem ter azteško in majevsko religijo.

Japonski jezik in kultura

Mentorica: Ana Zupančič

Urnik: sreda, 16.30 do 18.00, Poljanska 6, predavalnica 4

Program posvečamo spoznavanju in preučevanju različnih tem iz japonske zgodovine, kulture in sodobne družbe s poudarkom na učenju osnov japonskega jezika. Spoznavali bomo zgodovinska obdobja (od prazgodovinskega obdobja Jomon do obdobja Heisei danes), razvoj japonskega jezika in pisave, osnove kaligrafije, japonsko literaturo (od prve pesniške zbirke Man'yōshū do Harukija Murakamija), tradicionalno kulturo (japonski rituali: čajni obred, ikebana, samurajski kodeks *bushido*, poslovni svet ipd.), japonsko religijo (šintoizem, budizem, ljudske religije in nova religijska gibanja), sodobno japonsko kulturo (anime, manga), glasbo in kulinariko. Naučili se bomo brati in pisati zlogovni pisavi *hiragana* in *katakana*; spoznali bomo osnove zapisovanja japonskih pismenk in uporabo osnovnih komunikacijskih vzorcev v japonščini.

Geografija Slovenije in sosednjih pokrajin

Mentor: prof. dr. Jurij Kunaver

Urnik: četrtek, 16.00 do 17.30, petek, 9.00 do 10.30 in petek, 11.00 do 12.30

V programu poglobljamo in širimo znanje iz geografije, naravoslovja in zgodovine Slovenije in njenih pokrajin ter zamejskih slovenskih pokrajin v kontekstu širšega in najširšega geografskega prostora. Obravnavali bomo 1. svetovno vojno na ozemlju Slovenije in izven nje v luči vloge geografskih dejavnikov, zlasti reliefa.

Sledili bodo vsebinski sklopi: Planinsko gospodarstvo na ozemlju Slovenije nekoč in danes. Pomen in vloga planinskega gospodarstva v svetu v primerjavi s stanjem v Sloveniji. Primerjava predalpskega sveta Slovenije z onim v Furlanski nižini. Obravnavanje posameznih slovenskih in sosednjih zamejskih pokrajin v okviru terenskega izobraževanja (srednja in zgornja Dravska dolina, Hrvaško Zagorje, Žumberak, spodnje hrvaško Pokolpje s Siskom itd.). Beneška Slovenija. Geopark Karavanke, tostran in onstran meje.

Ljubljana, moje mesto in svet okoli nas

Mentor: dr. Damir Josipovič

Urnik: sreda, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, dvorana

V programu bomo obravnavali Ljubljano, njena naselja in okolico ter bližnji in bolj oddaljen svet okoli nas. Analizirali bomo raznolike oblike sobivanja različnih dejavnosti v mestu. Spremljali bomo aktualne dogodke ter si odgovarjali na vprašanja, kakšno mesto si želimo, kaj v mestu pogrešamo. Spoznavali bomo aktualne in zgodovinske podatke o našem mestu, prazgodovinskih najdbah in zgodovino naseljevanja ljubljanskega območja. Posebno pozornost bomo namenili tim. genetskim (DNK) študijam o izvoru prebivalstva Slovenije ter razložili postopke tovrstnih analiz in njihove zanimive ugotovitve. Pestra zgodovina Ljubljane in njena bliskovita rast v preteklem poldrugem stoletju nam daje veliko možnosti za vpogled v rodoslovne teme. Ukvarjali se bomo z razlago priimkov in zanimivih poteh - migracijah njihovih nosilcev/nosilk. Ob zaključku študijskega leta bomo izvedli ekskurzijo z vlakom (kot promocijo trajnostne mobilnosti) v eno od slovenskih mest.

Dom, kultura bivanja, oprema in prenova

Mentorica: Barbara Železnik Bizjak

Urnik: četrtek, 14.15 do 15.45, Poljanska 6, dvorana

Program je namenjen spoznavanju sodobne bivalne kulture in bivalnih trendov, prepoznavanju lastnih želja in potreb v bivalnem okolju, spoznavanju osnovnih metod za načrtovanje notranje opreme, razvijanju estetskih meril, kritičnosti, analitičnosti in odnosa do bivalne kulturne dediščine. Skozi analizo posameznih primerov se bomo učili, kako opremiti bivalni prostor uporabno, estetsko in okolju prijazno. Preučevali bomo sodobne pristope in načela pri zasnovi, oblikovanju in opremitvi prostora ter spoznanja aplicirali na svoje potrebe in želje. Analizirali bomo novosti in trende v notranji opremitvi. Spoznavali bomo posebnosti opremljanja predsobe, garderobne sobe, kuhinje, kopalnice, pralnice itd. Obravnavali in analizirali bomo zavese, tapete, preproge, talne obloge (vrste, materiali, vzorci, različni slogi, kombiniranje z ostalo opremo itd.). Obiskali bomo aktualne razstave in druge dogodke v povezavi z vsebinami programa.

Književnost

Mentorica: mag. Uršula Fujs

Urnik: petek, 10.45 do 12.15, Mestni muzej Ljubljana, Gosposka 15

Namen programa je z branjem in skupinsko analizo prebranega spoznati različna literarna dela, literarne vrste oz. zvrsti, avtorje in obdobja, jih med seboj primerjati in posredno odpirati nova polja za diskusijo, ustvarjati možnosti življenja v posameznikovo usodo prek literarnega junaka ter odstirati duh časa. Obravnavali bomo literarna dela slovenske in svetovne književnosti (npr. Mojca Kumerdej: Kronosova žetev, nekateri nobelovci). Podrobnejša obravnava bo zajemala predstavitev avtorja in obdobja, vsebine dela, umeščanje v širši časovni okvir in družbeni kontekst, literarno teoretsko obravnavo – zgradba, osebe, teme, motivi, primerjavo z drugimi deli, prebiranje odlomkov ... Seznanjali se bomo tudi s kulturnimi dogodki in aktualnimi temami v književnosti.

Ustvarjalno pisanje

Mentorica: Neli Filipić Kodrič

Urnik: ponedeljek, 11.00 do 12.30, Poljanska 6, predavalnica 6

Na izobraževalnih srečanjih ustvarjalnega pisanja bomo vzporedno raziskovali proces pisanja skozi dva aspekta, in sicer: ustvarjalni okvir in samouresničevanje. Iskali bomo odgovore na nenehna vprašanja: sta branje in pisanje dve različni aktivnosti? Kako uporabljamo domišljijo in kaj je empatija ter kako se to dvoje prepleta? Komu pravzaprav pripovedujem, ko pišem zase? Kakšna je razlika med pisanjem dnevnika, pravljice, poezije ali romana? Pišem – torej sem: a kaj želim s pisanjem povedati?

O vsem tem se bomo spraševali in iskali odgovore, eksperimentirali in se prepustili ustvarjalni slasti; odprli zapornico, da bodo besede stekle. In končno v morju besed iskali tisto školjko, ki v sebi skriva biser – ter za to uporabili najboljšo naravno metodo: sirkovo metlo. Povedano preprosto: pisali bomo, ne da bi se pisanja bali.

Umetnost pripovedovanja

Mentor: redni prof. Tomaž Gubenšek

Urnik: sreda, 17.20 do 18.50, Poljanska 6, predavalnica 7

Program Umetnost pripovedovanja namenjam raziskovanju in spoznavanju različnih pristopov pri oblikovanju govorne interpretacije literarnih del glede na čas nastanka in osebni odnos pripovedovalca do izbranega umetnostnega besedila. Ob tem spoznavamo različne načine umetniške interpretacije, gojimo skrb za jezik in odnos do jezika ter razvijamo občutek za interpretacijo. V programu preučujemo izbrana literarna dela domače in svetovne književnosti skozi različne (osebne) načine govorne interpretacije. Pozornost posvečamo tudi sodobni literaturi. Z izborom novitet bomo raziskovali nove pristope k interpretaciji sodobnih literarnih del.

Rad(-a) imam gledališče

Mentorica: Tjaša Celestina

Urnik: vsak 2. in 4. četrtek v mesecu, 14.45 do 16.15, Poljanska 6, predavalnica 7

V programu preučujemo programe osrednjih ljubljanskih gledališč in oblikujemo seznam predstav, ki si jih skupaj ogledamo (približno eno predstavo na mesec). Na izobraževalnih srečanjih izmenjamo vtise in opažanja, obravnavamo in analiziramo posamezne elemente gledališkega dela, nekatere med njimi bolj podrobno. Program oblikujemo sproti glede na aktualne gledališke predstave v našem prostoru. Nadgrajujemo in poglobljamo teme iz preteklega študijskega leta: sporočilnost uprizoritve, psihološka analiza dramskih likov (karakter, motivacija ipd.), povezave med literaturo, predlogo, literarnim besedilom in uprizoritvijo, podrobna analiza avdiovizualnih elementov uprizoritev, kako brati likovno sporočilnost gledališke predstave in druge vsebine glede na želje udeležencev programa in aktualnost v našem okolju.

Z znanjem do dejavnega in odgovornega državljanstva

Mentorica: mag. Alenka Oven

Urnik: vsak zadnji četrtek v mesecu, 17.00 do 18.00, Poljanska 6, dvorana

Zaradi pravnega neznanja in nepoznavanja pristojnosti ustreznih institucij smo državljani pogosto prikrajšani za pravice, ki nam pripadajo. Pomanjkanje znanja in informacij nam onemogoča, da bi delovali kot aktivni in odgovorni državljani, ki znajo in zmorejo uresničevati svoje pravice in skrbijo za izpolnjevanje svojih dolžnosti. V programu bomo spoznavali ustanove, namenjene pravnemu varstvu državljanov, njihove pristojnosti ter tudi različne vloge in obrazce za uveljavljanje pravic. Spoznavali bomo primere dobrih praks na področju alternativnih oblik bivanja starejših doma in v tujini. Spoznali bomo različne druge institucije, pomembne za naše vsakodnevno delovanje. Izmenjavali bomo svoje izkušnje in se učili uporabljati pridobljeno znanje v vsakdanjih situacijah. Del programa bo potekal v skladu z izraženimi interesi in predlogi udeležencev programa.

Medsebojni odnosi in sporazumevanje

Mentorica: Tanja Šulak

Urnik: torek, 15.45 do 17.15, Poljanska 6, predavalnica 3

Udeleženci pridobivajo in razvijajo v programu znanje in spretnosti za boljše razumevanje sebe in drugih, izboljšanje komunikacijskih spretnosti, razvijanje ustreznih načinov razreševanja konfliktov v odnosih. Udeleženci programa razvijajo prepoznavanje in razumevanje svojih čustev in čustev drugih, kar jim pomaga obvladovati različne situacije v medosebnih odnosih. Program temelji na metodi transakcijske analize po Ericu Bernu in zajema naslednje vsebine: Komunikacija, komunikacijsko polje, transakcije, sporočila. Čustva in čustvena inteligenca. Ego stanja. TA-pozicije. Referenčni okvir. Življenjski scenarij. Osnove razvojne psihologije. Osnove socialne psihologije. Psihologija tretjega življenjskega obdobja. Osnove etike, etika v medosebnih odnosih.

Umetnost reševanja sporov

Mentorica: Jasna Tepina

Urnik: ponedeljek, 9.30 do 11.00, Poljanska 6, predavalnica 7

Vsak dan se srečujemo z ljudmi različnih interesov, prepričanj, pričakovanj, predstav o življenju, vrednot. Prav zato, ker smo različni, prihaja med nami do nesoglasij, ki marsikdaj prerastejo v konflikte. Konflikti so sestavni del življenja in naravni spremljevalni pojavi našega vsakdana.

Največkrat imajo konflikti negativen predznak, grenijo nam življenje in odnose z drugimi, zato jih skušamo reševati ali vsaj upravljati z njimi. Stili reševanja konfliktov so različni, pa tudi uspešnost njihovega reševanja je različna. S spoznavanjem načinov, stilov in značilnosti konfliktov ter z učenjem njihovega reševanja (tudi s pomočjo nevtralne osebe) se bomo učili, kako zmanjšati možnost konfliktov in tudi, kako konflikte »pretopiti« v iskanje rešitev, ki nam bodo izboljšale razumevanje sebe in odnose z ljudmi okoli nas.

Moji starši so stari – kritična geragogika

Mentorica: dr. Dušana Findeisen

Urnik: četrtek, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 3

Program nosi naslov Moji starši so stari, a gre za starost naših staršev in nas samih. Starost, mlajša ali starejša, je pod udarom stereotipov. Vse generacije se moramo spreminjati, a še najbolj starejši, da ne bi ovirali svojega razvoja in razvoja drugih. Program je namenjen obravnavi individualnih in družbenih vprašanj v povezavi s poznejšimi leti življenja. Ali sploh vemo, kdaj je nekdo star? Je to takrat, ko je nad starostnim poprečjem v državi, ali takrat, ko ga obdajajo predvsem mladi ljudje? Posebej se bomo posvetili izbranim vsebinam iz transakcijske analize, kot so: življenjski scenarij, obrambni mehanizmi, čustva itd. Namen programa je spoznavati svoje obnašanje (in drugih), razumeti njegove korenine ter obvladovati sporazumevanje in čustva.

Življenje, ki se spreminja. Raziskovalno izobraževanje

PROGRAM SE ZAČNE FEBRUARJA 2018.

So-mentorici: prof. dr. Sonja Kump in doc. dr. Marta Gregorčič

Program bomo začeli z razpravami o možnih temah, ki nas najbolj zanimajo in bi jih v programu želeli raziskovati. Na osnovi skupnih ugotovitev bomo določili raziskovalne teme, ki jih bomo v nadaljevanju nadgrajevali s kvalitativnimi metodološkimi pristopi (intervju, opazovanje, biografska metoda itn.). Z različnimi pristopi (kot npr. analiza dokumentov, filmov, avtobiografij, predavanja itn.) bomo poskušali ugotavljati, kako se nam spreminja življenje. Na novo usvojeno znanje in pogledi v spreminjanje življenja nam bodo služili kot vodilo za ponovni premislek o tem, »kdo sem v svetu, ki se spreminja« in o spodbudah za novo delovanje ter spreminjanje sebe in skupnosti.

Narava, znana neznanka: skrivnostni Kras

Mentorica: dr. Staša Tome in strokovni sodelavci Prirodoslovnega muzeja Slovenije

Urnik: sreda, 15.30 do 17.00, Prirodoslovni muzej Slovenije, Prešernova 20

V študijskem letu 2017/2018 bomo spoznavali Kras in kraške pojave, tako matični Kras in kras drugje po svetu. Seznanili se bomo z vzroki in pogoji za nastanek krasa, načinom nastanka različnih kraških pojavov in raznolikimi življenjskimi pogoji v različnih kraških ekosistemih. Spoznavali bomo tam živeče organizme in se čudili njihovim prilagoditvam na ekstremne življenjske pogoje, neustavljivi moči narave in neuničljivosti življenja. Preučevali bomo ranljivost in ogroženost kraških ekosistemov.

Obiskali bomo več ustanov, ki predstavljajo to tematiko (Muzej krasa v Postojni, Ekomuzej presihajočih pivških jezer, Muzej Cerknškega jezera - Jezerski hram ...) in si na terenu ogledali nekatere kraške pojave. Namen programa je tudi razvijati zavedanje o pomenu trajnostnega razvoja, razumeti človekovo odvisnost in povezanost z naravo ter gojiti spoštljiv odnos do narave.

Človek in okolje: vplivi okolja na razvoj človeka

Mentor: dr. Tomaž Rijavec

Urnik: sreda, 15.00 do 16.30, Poljanska 6, predavalnica 5

Uvodoma se bomo posvetili zadnjim znanstvenim dognanjem o nastanku vesolja. Obravnavali bomo veliki pok in preučili moderne teorije o nastanku sveta. V nadaljevanju bomo spoznavali, kako nastane življenje, kako se spreminja neživo okolje, skupaj bomo raziskali možnosti za nastanek življenja iz neživega sveta. Iskali bomo odgovore na vprašanje, zakaj je življenje tako raznoliko in kaj vse lahko obstaja v živem svetu, kateri so mehanizmi evolucije. Preučevali bomo drevo življenja in evolucijo (virusi, bakterije, živali, rastline ...). Del vsebin bomo namenili izbranim temam glede na interese udeležencev programa.

Vrtna umetnost in oblikovanje vrtov

Mentor: Andrej Hren

Urnik: torek, 15.30 do 17.00, Poljanska 6, dvorana

V programu spoznavamo razvoj in pregled vrtnih stilov skozi zgodovinska obdobja različnih kultur, osnove arhitekturnega načrtovanja vrtov in rastne zahteve različnih rastlinskih vrst. V tem študijskem letu se bomo seznanili z zgodovinskim pregledom vrtna umetnosti, poglobili se bomo v načrtovanje vrta: geometrija vrta in značilnosti terena, lega, relief, vegetacija, tla in podnebne danosti, elementi vrtnega oblikovanja (kamen, les, keramika, rastline), izbor rastlin in rastne zahteve (tla - rastlina - podnebje), vrtna kompozicija. Posebej se bomo posvetili preučevanju flore v Sloveniji: naravna rastišča (habitati), gozdovi in drevesne vrste, travniške združbe.

Ustvarjamo vrtove

Mentor: Mitja Škrjanec

Urnik: torek, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, predavalnica 7

V programu bomo spoznavali, kako lahko vsak, še tako majhen košček zemlje postane vrt, ki nas navdušuje z estetsko in bogati s praktično vrednostjo. Poglobili se bomo v zasnovo in oblikovanje vrta in se učili, kako pri tem upoštevati tradicijo, prostorske danosti in obenem ustvariti vrt, ki bo izražal nas. Seznanili se bomo z osnovnimi prijemi v oblikovanju vrta: točka - linija - ploskev - volumen, oblika - velikost - tekstura - barva - svetloba, organsko in geometrijsko načelo, ekologija - trajnost - naravni sistemi, identiteta - gradivo - struktura - vzorec. Prepoznavali bomo značilnosti odprtega prostora in pomen lokalne identitete pri posegih v prostor. Na praktičnih primerih se bomo poglobili v spoznavanje osnovnih zasaditvenih vzorcev in načinov uporabe rastlinskega gradiva (drevesa, grmovnice, trajnice, okrasne trave, zelišča, dišavnice ...).

Naravno vrtnarjenje

Mentorica: Barbara Podlogar

Urnik: torek, 9.00 do 10.30, Poljanska 6, dvorana

Na teoretični in praktični ravni bomo spoznavali značilnosti in prednosti naravnega vrtnarjenja, načine in metode naravnega vrtnarjenja. V teoriji in praksi se bomo učili, kako pripraviti gredice, spoznavali pomen tal in talnih organizmov za uspešno naravno vrtnarjenje, gnojenje v naravnem vrtu, pridelavo vrtnin in zelišč. Poglobili se bomo v pridelavo lastnih sadik, varstvo rastlin, spoznavanje škodljivcev in preprečevanje bolezni rastlin ter pridelavi lastnih semen. Namen programa je, da se usposobimo za samostojno praktično delo v vrtu.

Astronomija

Mentor: Klemen Blokar

Urniki: četrtek, 18.15 do 19.45, Poljanska 6, dvorana

Pri astronomiji skušamo zaobjeti čim širši del astronomije, od praktičnih opazovanj do poljudnih razlag najnovejših odkritij kozmologije. Izobraževalna srečanja so strukturirana tako, da poleg ene teme vedno pregledamo še sprotno dogajanje na področju astronomske znanosti, raziskovanja vesolja ter prihajajoče in minule astronomske pojave. S tovrstnimi pregledi pridobimo širino, ki bi jo le skozi tematska predavanja težko dosegli. Tudi teme izobraževalnih srečanj so izbrane čim bolj raznoliko. Letošnja osrednja tema je raziskovanje osončja. Člani skupine imajo na voljo svoj lastni teleskop, ki jim omogoča opazovanje nebesnih teles in pojavov pod mentorjevim strokovnim vodstvom.

Restavracija

Mentor: mag. Ljubomir Zidar

Urniki: ponedeljek, 16.30 do 18.00, Poljanska 6, predavalnica 2

Restavracija je izziv, ki ga človek nosi v sebi, ko odkrije doma na podstrešju predmet, ki ga je načel zob časa, pa bi ga rad ohranil kot spomin na svoje prednike ali zaradi njegove lepote. Izobraževanje iz restavracije vsebuje spoznavanje osnovnih pojmov (konservatorstvo, restavracija, obnova), razlago problemov staranja in propadanja materialov ter možnosti preprečevanja le-tega, obravnavo različnih materialov (kamen, les, kovine, papir, tekstil) od pridobivanja surovin do obdelave in spoznavanje tehnik restavriranja. Člani študijske skupine pridobijo v programu teoretične osnove restavracije in skozi študijske obiske na terenu osnovni vpogled v tehnike restavriranja.

Človek in njegove pisave (kaligrafija)

Mentorica: Marija Močnik

Urniki: ponedeljek, 14.30 do 16.00, Poljanska 6, predavalnica 1

Program je namenjen spoznavanju razvoja pisave, družbenih razmerij, nastajanju knjige in spoznavanju pisav kot tudi praktičnemu učenju lepopisja. Program nas uvede v zgodovino pisave; spoznavali bomo, kako se je pisava razvijala, kakšna so bila družbena razmerja, ki se kažejo v starih kaligrafskih zapisih, kako je nastajala današnja oblika knjige. Učili se bomo rimske kapitale in minuskule, prelepe karolinške pisave, gotice in še nekaterih drugih pisav. Ob zvokih gregorijanskih spevov bomo počasi, natančno in umirjeno vlekli črke ali s čopičem risali iluminacije črk. Spoznali bomo zlatenje, se seznanili z nekaterimi vrstami

papirja, razvijali bomo likovnost in željo po odkrivanju nekdanjih pisav v sodobnih zapisih: pisali bomo voščilnice, vabila, koledarje ... Ogledali si bomo tudi rokopise v Cistercijanskem samostanu Stična.

Uporabna keramika

Mentorica: Lučka Šićearov

Urnik: sredo, 14.15 do 16.30 (in drugi termini), JSKD, Beethovnova 5, likovni atelje

Namen programa je vzbuditi veselje do oblikovanja in izdelave keramike, razvijati samostojno ustvarjanje in preizkušanje novih oblik, razviti občutljivost za barve in oblike. Predmeti iz gline tako zaživijo v svojih raznolikih razsežnostih. V uvodnem delu programa se bomo posvetili osnovnim lastnostim gline in tehnikam oblikovanja ter izdelovanju uporabne keramike enostavnih oblik, v nadaljevanju sledijo večje forme. V tem študijskem letu bomo ustvarjali uporabne keramične izdelke: ptičje hišice, česnik, čebulnik, novoletne dekoracije, cvetlični lonec, čajnik, skodelice, pekače, keramične torte, stojala za torto, nakit.

Medgeneracijska skupina za keramiko

Mentorica: Lučka Šićearov

Urnik: četrtek, 15.30 do 17.00, JSKD, Beethovnova 5, likovni atelje

Na Univerzi za tretje življenjsko obdobje odpiramo medgeneracijsko skupino keramike, v kateri bodo vnuki skupaj s svojimi babicami in dedki ustvarjali izdelke iz gline. Kot pravi arhitekti in gradbeniki bomo izdelovali hišice in prebivalce teh bivališč. Izbirali bomo med pravljničnim, literarnimi in filmskimi liki. Postali bomo kuharji, peki in slaščičarji: iz gline bomo izdelovali torte in tortice, kruhke, potičke in bombončke. Poizkusili se bomo tudi v izdelovanju novoletnih okraskov in drobnih daril. Namen programa je vzbuditi veselje do oblikovanja in izdelave keramike, razvijati samostojno ustvarjanje in občutljivost za barve in oblike. Za vpis v program ni potrebno predznanje.

Risanje in slikanje – začetna stopnja

Mentor: Matej Bizovičar, akad. slikar

Urnik: ponedeljek, 11.45 do 14.00, MOL – Četrtna skupnost Bežigrad, Vojkova 1, dvorana

Uvodoma se bomo posvetili risbi, ki je osnova za vse nadaljnje slikarsko delo. Seznanili se bomo z risarskimi tehnikami in materiali (svinčnik, oglje, kreda in drugi materiali). Začeli bomo z risanjem posameznih likov oziroma predmetov. Znanje risanja krogle, valja in kvadra je pomembno, saj izhajajoč iz teh principov rišemo vse ostalo, vključno s portretom in človeškim telesom. Poznavanje likov je tudi osnova za proces učenja modeliranja (senčenja). Preučevali bomo likovne prvine, kot so točka, linija, ploskev in prostor. Učili se bomo rabe vizirke in prenos motiva na likovni format. Spoznavali bomo osnove kompozicije in zakonitosti likovne perspektive. Posvetili se bomo senčenju, tonski risbi in slikanju, prepoznavanju modulacije oblik in barvnih tonov med belo in črno barvo. Uvajali se bomo v uporabo barv. Skozi analizo likovnih del bomo razvijali likovno gledanje in mišljenje ter lastni likovni izraz.

Risanje in slikanje – nadaljevalna stopnja

Mentor: Janez Zalaznik, akad. slikar

Urnik: vsak 1. in 3. torek v mesecu, 15.30 do 18.30, Poljanska 6, predavalnica 5

Delo v programu temelji na spoznanjih o modernističnih likovnih praksah, ki smo jih odkrivali v zadnjih dveh letih. V tem času smo se seznanili s prvinami likovnega jezika kubizma kot najpomembnejše likovne smeri zgodnjega modernizma. Kubizem je osnova za razumevanje umetnosti 20. stoletja, saj je v likovno umetnost, poleg drugačnega načina razmišljanja o likovni podobi, prinesel tudi nove pristope k oblikovanju likovnega dela. Najpomembnejša novost je bila uporaba tehnike kolaža, ki je v mnogih pogledih spremenil klasično razumevanje likovne podobe in likovne govorice, odprl pa je tudi številne nove možnosti v oblikovanju likovnih del. Program bo usmerjen k aplikaciji usvojenega znanja v individualni likovni praksi. V uvodnih vajah bomo osvežili vsebine preteklih študijskih let (kubizem, geometrijska abstrakcija in abstrakcija razvezanih oblik), v nadaljevanju bomo pridobljeno znanje prepletli z osebnimi hotenji članov likovne skupine.

Risanje in slikanje – nadaljevalne stopnje

Različni programi in termini, različni mentorji: Duša Jesih, Todorče Atanasov, Boštjan Plesničar

Čudoviti svet križank in ugank

Mentor: Štefan Markovič

Urnik: vsak 2. in 4. ponedeljek v mesecu, 12.45 do 14.15, predavalnica 3

Ugankarstvo mnogi dojemajo kot prostočasno dejavnost, kot dejavnost, ki ni 'resna' izobraževalna dejavnost. Vendar tako menijo le tisti, ki ugankarstva ne poznajo od blizu. Ugankarstvo se namreč vrašča v lokalno, nacionalno ali svetovno kulturo. Nekatere uganke so obče in v nekaterih igrah, kot je denimo japonski sudoku, ni kulturnih pregrad. Številke in igre so do neke mere v vseh kulturah in jezikih enake. V sestavljanju ugank in drugih miselnih iger razvijamo kognitivne sposobnosti, zmožnost načrtovanja, kombinatorike in odločanja; tiste miselne procese torej, ki so prenosljivi na vsa področja življenja.

Jezikovno izobraževanje na začetni stopnji

Angleščina, Francoščina, Italijanščina, Japonščina, Nemščina, Ruščina, Španščina

Jezikovno izobraževanje na različnih nadaljevalnih stopnjah

Angleščina, Francoščina, Italijanščina, Kitajščina, Latinščina, Nemščina, Portugalsščina, Ruščina, Španščina

Računalniško izobraževanje in spoznavanje novih tehnologij

Mentor: Robert Mlakar in so-mentorji

Kdaj: termin je odvisen od izbranega programa

Kje: Poljanska 6, računalniška predavalnica

Računalniki in pametne naprave niso zgolj domena mlajših generacij, tehnologija pripada vsem. Številni študenti Univerze za tretje življenjsko obdobje večje uporabljajo obstoječe tehnologije in se z veseljem učijo uporabe novih. Nekateri med njimi so začeli z učenjem računalništva kot popolni začetniki, spet drugi želijo nadgraditi svoje znanje s spoznavanjem vse bolj naprednih tehnologij. V zadnjih letih ugotavljamo, da se potrebe naših študentov spreminjajo, zato smo pripravili raznoliko paleto vsebin: od prvih korakov na računalniku, utrjevanja programov kot so Word in sorodni programi, dela z elektronsko pošto in internetom do naprednejših programov za osebni računalnik kot je obdelovanje fotografij, uporaba socialnih omrežij ter naprednejša uporaba pametnih telefonov in tablic.

Vabimo k vpisu v naslednje programe: Prvi koraki v računalništvo, Pišem besedila in uporabljam internet, Delam z glasbo in nameščam brezplačne programe, Osnove uporabe pametnih telefonov in tablic, Utrjujem delo z računalnikom, pametnimi telefoni in tablicami, Google za računalnike in pametne naprave, Fotografija in računalnik na različnih zahtevnostnih stopnjah (digitalna fotografija, multimedija, fotografiranje s pomočjo pametnih naprav).